

11. Súčasný stav historického bádania o Ježišovi

Jedenásta z 54 otázok o Ježišovi Kristovi a Cirkvi, na ktoré odpovedá tím profesorov histórie a teológie z Navarskej univerzity.

20.04.2023

Odkedy sa v 19. storočí začali na evanjeliové texty aplikovať moderné metódy historickej vedy, prešlo bádanie o Ježišovi rôznymi etapami. Po prekonaní predsudkov

racionalizmu zo začiatku bádania a priveľmi kritických metód, ktoré prevládali vo väčšej časti 20. storočia, je súčasná situácia pozitívnejšia a otvorenejšia. Skepticizmus, ktorý dominoval vo vedeckom bádaní o Ježišovi v polovici minulého storočia, bol už tiež prekonaný (pozri otázku 1. Čo naozaj vieme o Ježišovi?).

Dnes už máme oveľa viac poznatkov o historickom a literárnom kontexte doby, v ktorej Ježiš žil a v ktorej boli napísané evanjeliá. Lepšie poznanie literárnych diel zo židovského sveta z doby Ježiša a evanjelistov (komentáre biblických kníh a preklady do aramejčiny, kumránske texty, rabínska literatúra atď.) nám umožnilo hlbšie objasniť, preskúmať a pochopiť evanjeliové rozprávania a obraz Ježiša v judaizme jeho doby.

Iné zdroje z grécko-rímskeho sveta nám umožnili lepšie poznať helenistický vplyv v Galilei, kde Ježiš

žil, a tým aj kontakty tejto oblasti Palestíny s kultúrnymi vzormi gréckeho sveta. Okrem toho svedectvá apokryfov, ktoré s najväčšou pravdepodobnosťou vznikli neskôr ako kanonické evanjeliá, a iných kresťanských a židovských textov druhého storočia nám pomohli pri analýze tradícií, na ktoré sa tieto knihy viažu, a tiež lepšie zasadiť do kontextu tvrdenia obsiahnuté v evanjeliách.

K bádaniu o Ježišovi rovnako prispeli nedávne archeologické nálezy, predovšetkým tie, ktoré pochádzajú zo súčasných vykopávk v Galilei. Vynikajúco osvetľujú naše poznanie o tejto helenizovanej oblasti Palestíny prvého storočia. Napokon, k lepšiemu pochopeniu týchto zdrojov napomáha i používanie nových exegetických metód a prístupov (literárnych, kanonických atď.), ktoré pomohli prekonať obmedzenia a strnulosť historických

metód používaných v
predchádzajúcich obdobiach.

Naše historické poznatky o Ježišovi
majú preto čoraz pevnejší základ.
Evanjeliá sú preto dôveryhodné a ak
sa na ne pozrieme pohľadom
neustranného historika, môžeme v
nich objaviť veľký súbor Ježišových
gest, slov a činov, ktorými prejavil
jedinečnosť svojej osoby a svojho
poslania.

Juan Chapa

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/11-
sucasny-stav-historickeho-badania-o-
jezisovi/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/11-sucasny-stav-historickeho-badania-o-jezisovi/) (08.08.2025)